UITVOERINGSPLAN BREDE AANPAK TERUGDRINGEN DAK- EN THUISLOOSHEID.

Regio Brabant Noordoost Oost
Gemeente Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis en Uden

25 oktober 2021
Bonvue
Imke Kemper-Sonderen en Anneke Nuijten

INHOUDSOPGAVE.

INLEIDING....3
VISIE.... 4
Uit het regionaal koersdocument 4
Uit de regionale ontwikkelagenda 4
Actieprogramma thuis in de wijk.... 5
Begrippen.... 5
Dak- en thuislozen 5
Maatschappelijke Opvang.... 6
Leeswijzer.... 6
THEMA 1 PREVENTIE....7
Zicht op de doelgroep 7
Omvang Maatschappelijke Opvang.... 7
Het herkennen van risico's 8
Routes van dakloosheid 8
Route 1: verlies van huisvesting na een ingrijpende gebeurtenis, zoals een relatiebreuk of baanverlies.... 9
Route 2: geen onderdak na het verlaten van een instelling..... 12
Route 3: huisuitzetting 14
Route 4: remigratie.... 15
THEMA 2 VERNIEUWEN VAN DE OPVANG. 16
Regionale toegang 16
Koers 16
Bevorderen van de door- en uitstroom....17
THEMA 3 WONEN MET BEGELEIDING. 18
Inclusiviteit....18
Prestatieafspraken woningbouwcorporaties (tijdelijke en permanente woningen)....18
Ombouw bestaande panden 19
PROJECTSTRUCTUUR....20
PLANNING. 20
MIDDELEN. 20
BIJLAGE 1 ACTIE OVERZICHT. 21
BIJLAGE 2. PRIORITERING ACTIES 29
BIJLAGE 3. PLANNING 30

INLEIDING.

Eind 2019 is door Staatssecretaris Paul Blokhuis de Brede Aanpak Terugdringen Dak- en Thuisloosheid aangekondigd. De Brede Aanpak richt zich op drie hoofdthema's:

1. Preventie
    a. preventie en vroegsignalering van schulden om huisuitzettingen te voorkomen.
    b. preventie instroom in de maatschappelijke opvang (MO) door de inzet van ervaringsdeskundigen.
    c. voorkomen instroom in de MO vanuit klinische setting, detentie of jeugdzorg.
2. Vernieuwen van de opvang
    a. bevorderen uitstroom naar een passende woonplek. Het Ministerie heeft de ambitie om landelijk in 2021, 10.000 extra woonplekken (dit kunnen ook kamers zijn) te realiseren.
    b. inzet op kwaliteit en kleinschaligheid van de opvang.
3. Wonen met begeleiding
    a. gemeenten pakken dak- en thuisloosheid[1] aan op basis van het principe 'wonen eerst'.
    b. gemeenten maken aangescherpte prestatieafspraken met woningcorporaties.

De centrumgemeenten zijn in staat gesteld om subsidie aan te vragen voor de Brede Aanpak in de regio. De gemeente Oss heeft namens de regio Brabant Noordoost Oost een plan van aanpak ingediend. Dit plan van aanpak is verder uitgewerkt en eind 2020 vastgesteld door regio Brabant Noordoost Oost.

Voor de periode 2020/2021 is, op basis van het plan van aanpak, in totaal € 708.552,-- toegekend. Alle regiogemeenten kregen in dezelfde periode € 50.000,-- per gemeente[2] voor de lokale aanpak.

Het voorliggende uitvoeringsplan komt voort uit de behoefte om een integrale aanpak op te stellen, die verder reikt dan de Wmo. Het betreft een concrete uitwerking van de leidende principes en thema's uit het regionaal koersdocument 'Opvang, zorg en ondersteuning voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' (november 2019), de regionale ontwikkelagenda 'Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' (oktober 2020), het actieprogramma Thuis in de Wijk en het eerder opgestelde plan van aanpak.

Woningtekort

Volgens berekeningen van onderzoeksbureau ABF ligt het geschatte woningtekort in Nederland in 2021 op 279.000 woningen. Het tekort aan woningen leidt tot een toename van het aantal daklozen in Nederland, met name 'economische daklozen'. Door het tekort aan woningen stagneert de uitstroom uit de Maatschappelijke Opvang, waardoor het voorkomt dat er geen plekken meer zijn om dak- en thuislozen op te vangen.

[1] Het verschil tussen dakloosheid en thuisloosheid is dat er bij thuisloosheid sprake is van een onwenselijke woonsituatie (bijvoorbeeld bij familie of vrienden) die om een oplossing vraagt, maar waarbij de tussenstap van een verblijf in de MO niet altijd noodzakelijk is.

[2] Deze bedragen zijn opgenomen in de meicirculaire gemeentefonds 2020, Bijlage 3.3.5

In dit uitvoeringsplan worden geen acties geformuleerd die specifiek gericht zijn op de woningnood. Het oplossen van de landelijke woningnood is een complexe maatschappelijk opgave, die de scope van dit uitvoeringsplan en de beïnvloedingssfeer van de gemeente overstijgt. Wel is het belangrijk dat de gemeente bij de gebiedsontwikkeling oog houdt voor de kwetsbare burger, en zich inzet voor voldoende beschikbare en passende woningen voor deze doelgroep. De beschikbaarheid van woningen is immers voorwaardelijk voor het slagen van het terugdringen van dak- en thuisloosheid,

VISIE.

In zowel het regionaal koersdocument als de regionale ontwikkelagenda als het actieprogramma Thuis in de Wijk zijn pijlers, uitgangspunten en bewegingen geformuleerd die door de gemeenten in de regio Brabant Noordoost Oost zijn vastgesteld. Het uitvoeringsplan is een concrete uitwerking hiervan.

Uit het regionaal koersdocument

1. Inwoners met een psychische kwetsbaarheid krijgen zo veel mogelijk in hun eigen leefomgeving passende integrale hulp en ondersteuning op de verschillende leefgebieden. Deze lichte hulp en ondersteuning worden lokaal georganiseerd. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij lokale gemeenten.
2. Gemeenten organiseren regionaal een palet van specialistische opvang en ondersteuningsvarianten voor de groep inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Deze mensen zijn niet in staat om zelfstandig te wonen, op eigen kracht te zorgen voor een dak boven het hoofd en/of mijden zorg. Voor deze voorzieningen wordt er een regionale toegang en expertiseteam ingericht.
3. Gemeenten versterken vanuit hun regie de regionale samenwerking met zorgverzekeraars, zorgkantoor en GGZ aanbieders om te komen tot afspraken over integrale opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.
4. Gemeenten organiseren een lerende aanpak.

Uit de regionale ontwikkelagenda

Bewegingen

1. Elke gemeente blijft verantwoordelijk voor de eigen inwoners. Het regionale vangnet sluit daarbij aan. De centrumgemeente neemt niet over.
2. De lokale basis moet op orde zijn, wil het regionale vangnet kunnen functioneren. Dit vraagt om samenwerking en solidariteit.
3. Wonen gaat voor opvang.
4. Regionaal vangnet opvang en ondersteuning.
5. We doen het samen.

Leidende principes

1. We streven naar normalisatie en inclusie.
2. Onze aanpak is gericht op herstel (waar mogelijk) met positieve gezondheid als basis om doelen te benoemen.
3. De mate van zelfregie van de inwoner is een belangrijke indicator.
4. We zetten een tandje bij.
5. We doen het samen met de keten, ongeacht of dit Zvw, Wlz en/of het sociaal domein is.

Actieprogramma thuis in de wijk

De gemeenten in Regio Brabant Noordoost Oost hebben samen met woningcorporaties en zorgaanbieders uitgangspunten geformuleerd die van toepassingen zijn op het terugdringen van dak- en thuisloosheid:

1. Eerst en vooral gaat de aandacht uit naar preventie, het voorkomen van instroom en van escalatie.
2. Wonen gaat voor opvang. We zetten zo veel mogelijk in op (vormen van) zelfstandig wonen[3]. Op basis van de zorgbehoefte van de inwoner wordt bepaald welke ondersteuning en zorg nodig is.
3. Als partijen zijn we samen verantwoordelijk: gemeenten, woningcorporaties, zorg- en welzijnsaanbieders, waarbij het gemeenschappelijke belang voor individueel organisatiebelang gaat.
4. We gaan uit van de mogelijkheden van mensen, zo veel mogelijk hun eigen regie, met keuzevrijheid en eigen verantwoordelijkheid.
5. We staan in nauw contact met naastbetrokkenen, sociaal netwerk, (keten)partners en omwonenden.
6. We praten met mensen, niet over hen.

Begrippen

Er wordt in dit uitvoeringsplan gesproken over daklozen, thuislozen en Maatschappelijke Opvang. Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht.

Bij het spreken over deze begrippen en de opgaven waarvoor we aan de lat staan, is het goed om te realiseren dat niet iedereen dezelfde taal spreekt. Om daadwerkelijk de opgaven integraal op te kunnen pakken, moeten we continu alert zijn dat we elkaar daadwerkelijk begrijpen.

Dak- en thuislozen

Er is niet één definitie van dak- en thuisloosheid. Het CBS beschouwt mensen als dakloos wanneer zij slapen in de open lucht, in overdekte openbare ruimten, of binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang en eendaagse noodopvang, of op niet-structurele basis bij vrienden, kennissen of familie, zonder vaste verblijfplaats.

Binnen deze definitie vallen ook mensen die op niet-structurele basis bij vrienden, kennissen of familie overnachten. In andere definities wordt deze groep mensen ook wel **thuisloos** genoemd. Dit zijn mensen die wel een dak boven hun hoofd hebben, maar geen duurzame huisvesting. Dit in tegenstelling tot **daklozen**, die geen (tijdelijke) woonplek hebben.

Regelmatig worden met dak- en thuislozen mensen bedoeld die naast een woonprobleem, op meerdere leefgebieden problemen ervaren en niet zelfredzaam zijn. Dit hoeft echter niet zo te zijn. Door de enorme woningnood komen er steeds meer dak- en thuislozen, die ondanks een baan of ander vast inkomen geen huis kunnen vinden. Deze groep mensen wordt ook wel **economische of zelfredzame daklozen** genoemd. Deze mensen zijn **spoedzoekers**

[3] De aanduiding zelfstandig wonen wordt gebruikt in tegenstelling tot wonen in een instelling. De mate van zelfstandigheid van de bewoner kan fluctueren waarbij voor een bepaalde groep structureel een vorm van ondersteuning nodig zal zijn.

op de woningmarkt: mensen die snel een betaalbare huurwoning of woonplek zoeken.

Maatschappelijke Opvang
De maatschappelijke opvang biedt tijdelijk onderdak, opvang en ondersteuning (met inbegrip van screening en advisering) aan volwassenen, jongeren en gezinnen die, door meerdere problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben (of dreigen te) verlaten. Zij zijn niet in staat zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. De ondersteuning vanuit de maatschappelijke opvang richt zich op het vergroten van de zelfredzaamheid en het bevorderen van participatie in de samenleving.

De kerntaak van de maatschappelijke opvang is het bieden van tijdelijke onderdak aan mensen zonder dak boven hun hoofd.

Er zijn verschillende vormen van Maatschappelijke Opvang, die regionaal of per aanbieder kunnen verschillen. Ook worden de diverse vormen van Maatschappelijke Opvang per regio of per aanbieder anders genoemd. In deze regio kunnen niet-zelfredzame dak- en thuislozen die vaak problemen hebben op meerdere leefgebieden, een beroep doen op de Maatschappelijke Opvang.

In deze regio is er crisisopvang beschikbaar, waar betrokkenen dag en nacht worden opgevangen. Ook is er nachtopvang beschikbaar, waar enkel in de nacht gebruik van mag worden gemaakt. In deze regio vallen ook de doorstroomwoningen onder de Maatschappelijke Opvang. Doorstroomwoningen zijn woonplekken van de aanbieder die tijdelijk gebruikt kunnen worden als tussenstap naar een eigen woonplek. Daarnaast zijn er moeder en kind opvangplekken

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken zullen aan de hand van de hoofdthema's Preventie, Vernieuwen van de opvang en Wonen met begeleiding integrale acties weergegeven worden die samen moeten zorgen voor het terugdringen van dak- en thuisloosheid. Er zijn zowel regionale als lokale acties aangegeven. De acties die regionaal opgepakt moeten worden, of die eerst regionale afstemming vragen, zijn blauw gearceerd. De acties die lokaal opgepakt moeten worden, zijn oranje gearceerd.

In bijlage 2 kan de prioritering gevonden worden die gemeenten aan de regionale acties hebben gegeven. De acties met de hoogste prioriteit worden in 2021/2022 uitgevoerd. Vanuit de beweging dat de lokale basis op orde moet zijn, zoals geformuleerd in de regionale ontwikkelagenda, hebben de individuele gemeenten een inspanningsverplichting om lokale acties te selecteren, prioriteren en uit te voeren. Vanuit de gewenste samenwerking en solidariteit, zoals beschreven in het regionaal koersdocument, wordt de voortgang van het uitvoeren van lokale acties met elkaar gedeeld.

Veel van de acties die beschreven zijn, vragen om een nadere uitwerking op basis van een bestuurlijke opdracht. Deze uitwerking is onderdeel van het uitvoeren van de acties.

Dit uitvoeringsplan bevat ook de projectstructuur, planning en begroting.

Het uitvoeringsplan is een levend of dynamisch document. Nieuwe inzichten kunnen leiden tot het aanpassen van het uitvoeringsplan. Daarnaast zijn sommige acties al vergevorderd.

THEMA 1 PREVENTIE.

Zicht op de doelgroep

In de regio Brabant Noordoost Oost is er weinig zicht op en inzicht in de aard en de omvang van de groep mensen die (dreigend) dak- of thuisloos zijn. Er zijn weinig gegevens beschikbaar over de mensen die gebruik maken van de Maatschappelijke Opvang, uit welke gemeente zij komen, en wat zij nodig hebben om uit te stromen.

Zonder goed zicht op de aard en omvang van de groep (dreigende) dak- en thuislozen, is het voor gemeenten moeilijk om dak- en thuisloosheid te voorkomen en te verminderen door preventie, opvang, begeleiding en ondersteuning anders te organiseren.

Vanaf januari 2021 is de toegang tot de Maatschappelijke Opvang belegd bij een regionale toegang. Bij de doorontwikkeling van de regionale toegang is ook aandacht voor het verkrijgen van inzicht in de aard, omvang en behoeften van dak- en thuislozen binnen de regio, en wordt er een monitoringsysteem opgericht. Ook worden de mogelijkheden onderzocht voor de inrichting van een clientvolgsysteem. De verwachting is dan ook dat hierdoor op middellange termijn meer inzicht is in de aard en omvang van de doelgroep.

Actie 1
We sluiten aan bij de al bestaande monitoringsystemen en onderzoeken de mogelijkheden om een clientvolgsysteem in te richten, zodat de aard, omvang en behoeften van inwoners die (dreigend) dak- en thuisloos zijn, inzichtelijk worden gemaakt.

Daarnaast gaat het Trimbos Instituut een onderzoek uitvoeren om inzicht te krijgen in de aantallen, problematiek en het zorggebruik per gemeente in de regio. Het doel is om meer zicht te krijgen op de omvang van dak- en thuisloosheid.

Actie 2
Het door het Trimbos Instituut laten onderzoeken van de omvang, problematiek en behoeften van inwoners die (dreigend) dakloos zijn.

Omvang Maatschappelijke Opvang

In de regio Brabant Noordoost Oost is één aanbieder die Maatschappelijke Opvang aanbiedt: het Verdihuis. Zij bieden zowel crisisopvang, nachtopvang als begeleid wonen trajecten aan. Onderstaande gegevens is de toekomstige situatie in 2022.

Voorziening	Aantal bezette plaatsen
Crisisopvang	24
Nachtopvang	8 (+ 7 tijdelijke uitbreiding van 1 jaar)
Kleinschalig wonen	40

Vanwege de wachtlijst zijn er in 2020 tijdelijk zes extra noodopvangplaatsen ingericht tot 31 december 2021 bij het Verdihuis. De kosten hiervoor bedragen in totaal €200.000,--. Deze kosten zijn opgenomen in de begroting van het plan van aanpak.

Actie 3
Het inrichten van zes tijdelijke noodopvangplaatsen tot 31 december 2021.

In november 2020 wonen er 75 mensen in een doorstroomwoning van het Verdihuis. Het doel van de doostroomwoningen is het toeleiden naar reguliere woonplekken in de wijk, al dan niet met begeleiding vanuit de Wmo. Met het Verdihuis is afgesproken dat het aantal mensen in een doorstroomwoning wordt teruggebracht. Door het afschalen van woonplekken van de Maatschappelijke Opvang, en het realiseren van reguliere woonplekken in de wijk, wordt er bijgedragen aan de ambulantiseringsopgave.

Actie 4
Samen met woningcorporaties en het Verdihuis afspraken maken over hoe de doorstroomwoningen teruggebracht worden.

Het herkennen van risico's

Er zijn diverse risico's te benoemen waardoor mensen dakloos kunnen raken, zoals:

- Slechte gezondheid
- Alcohol misbruik
- Cannabis gebruik
- Harddrug gebruik
- Slachtoffer van huiselijk geweld
- Huisverbod
- Ernstige woonvervuiling
- Ernstige eenzaamheid
- Laag inkomen
- Problematische schulden
- Niet betalen van zorgverzekering
- Jonge delinquent
- Een uitkering
- Scheiding
- Ruzie met ouders

Het vroeg signaleren van de risico's op dakloosheid, en het onderkennen van de onderliggende problematiek (zoals psychische problemen of licht verstandelijke beperking), zorgt voor een snellere aanpak van de zorgvraag en leidt daarmee tot het voorkomen van dak- en thuisloosheid. Het jongeren helpen leren omgaan met ingrijpende gebeurtenissen en met budgetten, leidt tot het voorkomen van dak- en thuisloosheid, De signalerende functie moet belegd en vastgelegd zijn.

Actie 5
Het bijscholen en onderling uitwisselen van wijkteams, consulenten, welzijn, onderwijs en professionals uit de eerste lijn in het onderkennen van onderliggende problematiek en het signaleren van risico's op dak- en thuisloosheid en daarop acteren middels bijvoorbeeld het versterken van de eigen kracht.

Het uitgangspunt is dat mensen zelf regie hebben over hun leven. Als dit niet meer lukt, is hulpverlening en opschaling nodig. Voor iedereen moet duidelijk zijn wie wanneer de regie heeft. In 2015 is hiervoor bijvoorbeeld de AVE aanpak ontwikkeld. AVE staat voor integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie.

Actie 6
Het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van een integrale aanpak ter voorkoming van escalatie.

Routes van dakloosheid

In april 2020 heeft de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving een advies opgeleverd waarin vier routes waarlangs mensen

dakloos kunnen raken worden onderscheiden[4]. Aan de hand van de routes worden acties voorgesteld die dakloosheid tegen moeten gaan.

Route 1: verlies van huisvesting na een ingrijpende gebeurtenis, zoals een relatiebreuk of baanverlies

Conflicten of breuken in persoonlijke relaties worden door (voormalig) daklozen als belangrijke aanleiding voor dakloosheid genoemd. Voor jongeren geldt dit zelfs als oorzaak nummer één[5]. Na een scheiding, baanverlies of overlijden van een naaste is er dikwijls minder geld te besteden. Deze mensen zijn bovendien afhankelijk van sociale huurwoningen, waarvoor jarenlange wachttijden zijn ontstaan.
Het gevolg is dat mensen vaak de eerste paar jaar thuisloos zijn, en tijdelijk bij vrienden of familie logeren of in een vakantiewoning verblijven. Daarna worden ze afhankelijk van de maatschappelijke opvang.

Deze groep daklozen zijn zogenaamde spoedzoekers. Dit zijn woningzoekenden die niet in aanmerking komen voor een urgentiestatus, maar wel op korte termijn woonruimte zoeken.

De volgende acties worden voorgesteld om dakloosheid bij deze groep tegen te gaan.

Kostendelersnorm

De kostendelersnorm is onderdeel van de Participatiewet. Het houdt in dat wanneer je gezamenlijk onder één dak woont, en één persoon heeft een inkomen, dat de andere persoon geen recht heeft op een bijstandsuitkering. Zo kan het voorkomen dat een moeder een lagere uitkering ontvangt wanneer haar kind 21 jaar wordt, omdat veronderstelt wordt dat de jongere kan bijdragen aan het huishouden. Vanaf 2015, met het ingaan van de kostendelersnorm, lijken 21 jarigen veel sneller uit huis te gaan. Zij komen op hun beurt weer in een financieel lastige positie omdat ze zichzelf moeten redden. Ook het laten inwonen van een familielid of vriend die zijn huisvesting is verloren, wordt belemmerd door de invoering van de kostendelersnorm.

Ondanks de landelijke Participatiewet, hebben gemeenten de mogelijkheid om maatwerk toe te passen bij de uitvoering van de kostendelersnorm. Dit gebeurt al in steden als Amsterdam en Rotterdam, waarbij de kostendelersnorm niet wordt toegepast bij mensen die een thuis- of dakloze in huis nemen.

Actie 7
Gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid tot maatwerk en passen de kostendelersnorm op maat toe, zodat dakloosheid wordt tegengegaan.

Armoedeval

Inwoners die de stap zetten van uitkering naar betaald werk, riskeren dat zij er financieel op achteruitgaan, door het kwijtraken van toeslagen en andere vormen van inkomensondersteuning. Armoedeval is het fenomeen dat ontvangers van een uitkering die aan het werk gaan, financieel er op achteruit gaan.

[4] Herstel begint met een huis, Raad voor Volksgezondheid & Samenleving, 2020

5 Wolf, J., Al Shamma, S., Straaten, B. van, Rodenburg, G., Laan, J. van der & Mheen, D. van de (2015). Dakloze mensen in de vier grote steden: veranderingen in 2.5 jaar. IVO & Radboud UMC: Nijmegen

Actie 8
Gemeenten ontwikkelen beleid op en maken gebruik van de mogelijkheid tot maatwerk en compenseren waar nodig tijdelijk bepaalde kosten of kennen een uitstroompremie toe, bij mensen die een armoedeval maken.

Briefadres
Een briefadres is een adres waar iemand niet woont, maar alleen post ontvangt. Een briefadres is nodig voor het ontvangen van een bijstandsuitkering, zorgverzekering, schuldhulpverlening en een arbeidscontract.

Gemeenten kunnen een briefadres uitgeven, maar hebben ook een plicht om een correcte en actuele basisregistratie personen te voeren en fraude tegen te gaan. Het zoeken naar dit evenwicht zorgt ervoor dat sommige mensen in bepaalde gemeenten geen briefadres ontvangen, waardoor zij dieper in de problemen terecht komen.

Actie 9
Het verschaffen van een briefadres voor dak- en thuislozen, zodat bijstandsuitkering, zorgverzekering, schuldhulpverlening en een arbeidscontract geregeld kunnen worden.

Actie 10
Bij het aanvragen van een briefadres, wordt er vanuit Burgerzaken bekeken of het een enkelvoudige (enkel briefadres) of meervoudige (vragen op meerdere leefgebieden) betreft. Wanneer het om een meervoudige aanvraag gaat, wordt het sociale team ingeschakeld om tot een vraagverheldering te komen en breed te bekijken welke ondersteuning nodig is. Op die manier ontstaat er een integrale aanpak van problemen.

Bijstandsuitkering
Bij het verlies van inkomen, en geen recht op een andere uitkering, kan een bijstandsuitkering aangevraagd worden bij de gemeente. Van de aanvraag tot het daadwerkelijk uitkeren van geld, mag acht weken zitten. Het is zaak om zo snel mogelijk te besluiten over het wel of niet verstrekken van de bijstandsuitkering, zodat inwoners zo kort als mogelijk zonder inkomsten zitten.

Actie 11
Het proces tot het komen van een bijstandsuitkering stroomlijnen, zodat versneld een uitkering of voorschot verstrekt kan worden.

Voor jongeren onder de 27 jaar geldt dat zij eerst moeten kijken of er een opleiding gevolgd kan worden of werk gevonden kan worden (de zogenaamde zoekperiode). Dit betekent dat zij pas na vier weken een aanvraag voor bijstand kunnen indienen, waardoor schulden kunnen ontstaan.

Actie 12
Maatwerk bij het instellen van de wachttijd van vier weken voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar.

Wooninitiatieven
Er zijn diverse wooninitiatieven ontwikkeld om dakloosheid na een ingrijpende gebeurtenis te voorkomen.

Actie 13
Het uitwisselen en onderzoeken van de behoeften aan wooninitiatieven zoals:

1. Parentshouses: tijdelijke woonruimte voor ouders met kinderen die zich in een echtscheidingssituatie bevinden.
2. Onder de Pannen: initiatief van de Regenbooggroep waarbij mensen die een kamer willen verhuren, worden gekoppeld aan mensen die snel huisvesting nodig hebben.
3. Corporatiehotel/In between places: tijdelijke huurwoning voor maximaal 2 jaar voor mensen die tussen wal en schip vallen door de onder druk staande woningmarkt.
4. Housing First: vorm van wonen met ambulante, intensieve begeleiding. Toewijzing van een woonplek is de start van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is.
5. Kamers met kansen.

Naast wooninitiatieven waarbij begeleiding gekoppeld is, is het mogelijk maken van kamerverhuur (hospitaverhuur) ook een oplossing voor mensen die dakloos dreigen te worden. Een gemeente moet dan wel kamerverhuur mogelijk maken, en de kostendelersnorm niet toepassen wanneer er sprake is van een bijstandsuitkering.

Actie 14
Binnen een gemeente gerichte kamerverhuur (hospitaverhuur) mogelijk maken, en het op maat toepassen van de kostendelersnorm.

In de regio is behoefte aan een Wonen met Zorginitiatief voor mensen die verslaafd zijn.

Actie 15
Het passend kunnen opvangen en begeleiden van verslaafde inwoners.

Scholing met behoud van een uitkering
De coronacrisis heeft de arbeidsmarkt op zijn kop gezet. Overstappen naar een kansrijke sector als onderwijs, zorg of techniek levert duurzame werkzekerheid op. Hiervoor is regelmatig omscholing nodig.

Voor mensen in de bijstandsuitkering geldt regelmatig dat werk voor opleiding gaat. Dat levert vaak korte perioden van arbeid en bijbehorende inkomen op, maar leidt niet tot een duurzame oplossing op.

Actie 16
Het actief stimuleren van omscholing naar een kansrijke sector voor mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, met behoud van de uitkering.

De kosten van een opleiding zijn regelmatig een belemmering voor mensen. In regio Zwolle wordt samen met allerlei partijen (een deel) van de kosten voor een opleiding die aansluit bij de behoefte van werknemers en werkgevers bekostigd (zie groeivooruit.nl).

Actie 17
Het onderzoeken van mogelijkheden om in samenwerking met andere partijen de kosten van een opleiding te bekostigen voor mensen die zich willen laten omscholen naar een kansrijke sector.

Zorgkosten
Zowel de zorgverzekering als het verplichte eigen risico, betekent hoge kosten voor mensen. Daarnaast geldt dat ziek worden vaak veel kosten met zich meebrengt; kosten die niet altijd gedragen kunnen worden. Zorgverzekeraars maken afspraken met gemeenten over een collectieve zorgverzekering, maar gemeenten kunnen ook mee betalen aan de premie van de zorgkosten.

Actie 18
Een deel van de zorgpremie te bekostigen voor mensen met een laag inkomen.

Arbeidsmigranten
In de regio werken en wonen arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten zijn regelmatig sterk afhankelijk van hun werkgever, al dan niet een uitzendbureau. Verlies van werk, betekent in veel gevallen ook verlies van huisvesting en zorg. Arbeidsmigranten hebben geen recht op een plek in de Maatschappelijke Opvang, waardoor zij bij het verlies van werk, op de straat belanden. In de regio Brabant Noordoost Oost wordt er een stijging ervaren van het aantal dakloze arbeidsmigranten.

Actie 19
Het inzetten van Barka, voor de ondersteuning aan dakloze arbeidsmigranten.

Route 2: geen onderdak na het verlaten van een instelling
Na het verlaten van een instelling, zoals een gevangenis, psychiatrisch ziekenhuis, verslavingskliniek, beschermd woonvoorziening of jeugdzorginstelling, heeft lang niet iedereen een duurzame uitstroommogelijkheid naar een woning.

De volgende acties worden voorgesteld om dakloosheid in deze situaties tegen te gaan.

Urgentie na uitstroom
Om toch voor een woonplek in aanmerking te komen, is met grote regelmaat een urgentie noodzakelijk. In regio Brabant Noordoost Oost is uitstroom uit een tijdelijke opvanginstelling, nog geen reden om urgentie te verkrijgen.

Actie 20
Het opnemen van een urgentiecriterium voor de bijzonder maatschappelijke doelgroep, waardoor mensen die zelfstandig of met begeleiding kunnen wonen na tijdelijk woonachtig te zijn geweest in een instelling, met voorrang gehuisvest kunnen worden.

Het is belangrijk dat er in elke gemeente gelijke afspraken zijn gemaakt over de beschikbaarheid van wooneenheden, zodat mensen, ongeacht hun uitstroomgemeente, op gelijke wijze een woning toegekend krijgen.

Actie 21
Gemeenten komen tot uniforme afspraken over de beschikbaarheid van wooneenheden.

Het verkrijgen van een maatschappelijke urgentie en daarmee uiteindelijk een woonplek, moet gepaard gaan met een goed uitstroomplan. In het uitstroomplan wordt beschreven wat inwoner nodig heeft, inclusief ondersteuning, om zo zelfstandig mogelijk te wonen. Dit uitstroomplan is het resultaat van een Samenwerkoverleg/MDO (Samenwerkwijze), waarin naast inwoner

en aanbieder, ook de gemeente, de woonconsulent en mogelijke andere betrokkenen een rol hebben.

Actie 22
Het inzetten op het realiseren van kwalitatief goede uitstroomplannen, waarin de begeleiding en ondersteuning voor langere tijd, in combinatie met wonen, geborgd is.

Uitstroom uit instelling
Ook in regio Brabant Noordoost Oost komt het vaak voor dat slechts enkele dagen voor het uitstroommoment uit GGZ Oost Brabant, een Jeugdzorgaanbieder of de PI, contact opneemt met de Maatschappelijke Opvang of gemeente. Dat veroorzaakt een grote druk op de toegang en maakt dat een inwoner vaak niet op een voor hem of haar wenselijke plaats terecht komt.

Actie 23
Procesafspraken maken met organisaties met een 24 uurs setting, zodat bij uitstroom een duurzame uitstroommogelijkheid gerealiseerd kan worden.

Vanuit de transformatie opgave wordt in het Actieprogramma 16 tot 27 jaar ingezet op het vasthouden van jongeren tot dat de big 5 geregeld is.

Actie 24
Uitgangspunt vaststellen dat jongeren niet los gelaten worden totdat de big 5 is geregeld:
- Support
- Wonen
- School en werk
- Inkomen en schulden
- Welzijn en gezondheid

Mensen die tijdelijk opgenomen worden in een instelling, krijgen te maken met een inkomstendaling doordat het inkomen of de uitkering wordt stopgezet. De woonlasten kunnen dan niet langer betaald worden, en inwoners raken hun woonplek kwijt of bouwen schulden op.

Actie 25
Wanneer noodzakelijk, het toepassen van maatwerk om de woonplek van een inwoner door te betalen die opgenomen wordt in een instelling, voor maximaal zes maanden / 1 jaar.

Outreachende hulpverlening
In het kader van preventie is een functie van outreachende hulpverlening erg belangrijk; niet alleen voor de mensen die mogelijk toch op straat belanden, maar ook voor de mensen die het risico lopen om dak- of thuisloos te raken. De regio Brabant Noordoost Oost heeft al een Bemoeizorgteam. Dit team zal niet alleen meer outreachend gaan werken maar ook een oproepfunctie krijgen voor de avonduren (piketdienst, in aanvulling op crisisdienst tijdens de weekenden). Deze inzet is van belang met betrekking tot de preventie verward gedrag. Nu worden mensen die verward gedrag vertonen vaak naar de MO gebracht. De MO is daar niet op toegerust en evenmin voor bedoeld. Mensen die verward gedrag vertonen, hebben vaak medische hulp nodig. Overlastgevers zijn vaak onder invloed en/of verkeren in een psychose maar het is ook mogelijk dat mensen als gevolg van een emotionele shock of gewoon door het vergeten in te nemen van medicatie een delier krijgen. Verward gedrag vraagt hoe dan ook om een meer specialistische benadering.

Actie 26
Het realiseren van outreachende hulpverlening, die ook een oproepfunctie heeft voor de avonduren.

Nazorg
Vaak hebben mensen die uitstromen uit een instelling, langdurige ondersteuning nodig. Dit kan in de vorm van ambulante begeleiding.

Actie 27
Het realiseren van (langdurige) ambulante ondersteuning voor psychisch kwetsbare mensen.

Ook kan er een waakvlam contact nodig zijn: een laagdrempelig, weinig intensief contact. Op het moment van uitstroom is de hulpvraag vaak nog niet helder genoeg, wat later voor problemen kan zorgen. Het waakvlamcontact kan ook door ervaringsdeskundigen vormgegeven worden.

Actie 28
Het organiseren van waakvlam contact voor mensen die uitstromen uit een instelling.

Actie 29
Het organiseren van een inloopvoorziening, zodat mensen laagdrempelig contact kunnen zoeken. Ervaringsdeskundigen kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Financiën
Wanneer een inwoner naar een andere gemeente uitstroomt dan waar hij of zij is opgenomen geweest in een instelling, moet de bijstandsuitkering overgenomen worden door de gemeente waar de inwoner gaat wonen. Dit leidt ertoe dat een inwoner gedurende de 8 weken beslistermijn, zonder inkomen zit. Binnen de regio moeten afspraken gemaakt worden over het laagdrempelig overnemen van een bijstandsuitkering.

Actie 30
Procesafspraken maken over het laagdrempelig overnemen van een bijstandsuitkering.

Daarnaast is het belangrijk dat mensen die uitstromen uit een instelling, waaronder de MO, langdurig ondersteunt worden bij hun financiën. Terugval ontstaat vaak doordat ondersteuning te vroeg wordt losgelaten.

Actie 31
Het organiseren van duurzame ondersteuning en begeleiding bij de financiën.

Route 3: huisuitzetting
Ook huisuitzetting is een veel voorkomende route naar dakloosheid. Ongeveer een derde van de (voormalig) daklozen noemt huisuitzetting als oorzaak van zijn/haar dakloosheid[6]. Aedes heeft in 2018 onderzocht dat het bij 80% van de huisuitzettingen om achterstallige huur gaat. Andere oorzaken zijn het veroorzaken van overlast en illegale activiteiten.

De volgende acties worden voorgesteld om dakloosheid tegen te gaan.

[6] Wolf et al. 2015

Preventie huisuitzettingen
Het uitgangspunt is dat er in de regio nooit meer een woning ontruimd wordt vanwege huurachterstand. Gemeenten maken met woningcorporaties en commerciële woningaanbieders afspraken over de preventie van huisuitzettingen, waarbij het uitgangspunt is dat er vroegtijdig geïntervenieerd wordt.

Actie 32
Alle gemeenten, woningcorporaties en commerciële woningaanbieders hebben een aanpak tegen dreigende huisuitzettingen.

Route 4: remigratie
De vierde route die door de Raad voor Volksgezondheid & Samenleving wordt genoemd is remigratie. Voor mensen met een Nederlands paspoort die na een periode in het buitenland terugkeren naar Nederland, is het verwerven van bestaanszekerheid niet altijd vanzelfsprekend. Door de krapte op de woningmarkt kunnen mensen niet zomaar een woonplek vinden.

Landelijk wordt er gesproken over het instellen van een meldpunt waar mensen zich kunnen melden voorafgaand aan hun terugkomst in Nederland. Voor nu zijn hier op gemeentelijk niveau geen acties te formuleren.

THEMA 2 VERNIEUWEN VAN DE OPVANG.

Het vernieuwen van de opvang vindt in de regio Brabant Noordoost Oost plaats onder de noemer Transformatie Maatschappelijke Opvang. Het proces om te komen tot deze transformatie is in volle gang. De doelstelling van de transformatie is om nu en in de toekomst dak- en thuisloze inwoners in de regio onderdak te kunnen bieden.

Regionale toegang

Per 1 maart 2021 is de gemeente Oss de regionale toegang voor de Maatschappelijke Opvang gaan uitvoeren. Het uitgangspunt is dat mensen zich eerst melden bij de eigen regiogemeente, waar wordt gekeken of lokaal een oplossing gevonden kan worden. Is dat niet mogelijk dan kan er een beroep gedaan worden op de regionale MO, passend bij het uitgangspunt 'Lokaal wat lokaal kan en regionaal wat regionaal moet'.

Actie 33
Het opstellen van een lokaal eenduidig proces voor signalering, triage en opvolging.

Actie 34
De werkprocessen voor de regionale toegang en de aansluiting op de lokale toegang uitwerken.

Op dit moment blijken mensen in te stromen in de Maatschappelijke Opvang waarvoor andere voorzieningen beschikbaar zouden moeten zijn, zoals slachtoffers huiselijk geweld, daders huiselijk geweld die een huisverbod opgelegd hebben gekregen en personen die verward gedrag vertonen.

Actie 35
De doelgroep van de Maatschappelijke Opvang helder definiëren.

Actie 36
Procesafspraken met de Vrouwenopvang in Den Bosch worden opnieuw bekeken en waar nodig aangescherpt.

Koers

In de 'transformatie MO' is beschreven dat de opvang gericht moet zijn op begeleiding om zo uitstroom te bereiken. De MO is bedoeld om zo snel mogelijk van A (een situatie van dakloosheid) naar B (een eigen woonplek al dan niet met begeleiding) te komen.

Mensen zitten nu te lang in de opvang, waardoor er wachtlijsten ontstaan. Afgesproken is dat iemand maximaal zes maanden in de opvang mag verblijven. Om dit te bewerkstelligen moet er gericht toegewerkt worden naar de uitstroom. Ook het ontwikkelen van een signaleringsplan/crisiskaart is hierbij belangrijk.

Dit vergt een omslag bij zowel gemeenten, als de Regionale Toegang en het Verdihuis.

Actie 37
Het sturen op de transformatie van de Maatschappelijke Opvang, waarbij er toegewerkt wordt naar uitstroom en het opstellen van plannen van aanpak en uitstroomplannen.

Bevorderen van de door- en uitstroom

Het bevorderen van de door- en uitstroom van de MO zorgt ervoor dat mensen niet langer dan noodzakelijk in de MO verblijven, en dat opvang geboden kan worden aan mensen met acute woningnood met problemen op meerdere leefgebieden. Een aantal activiteiten die onder het thema Preventie genoemd zijn, hebben ook effect op het bevorderen van de door- en uitstroom. Zoals de beschikbaarheid van diverse wooninitiatieven, of het stimuleren van het wonen met een hospita.

THEMA 3 WONEN MET BEGELEIDING.

Het organiseren van wonen met begeleiding leidt tot preventie van dak- en thuisloosheid en maakt het mogelijk om sneller uit te stromen uit de Maatschappelijke Opvang. Bij het thema Preventie zijn al enkele acties uitgewerkt die gemeenten kunnen uitvoeren om dakloosheid tegen te gaan.

Inclusiviteit

We streven er naar dat onze inwoners met een psychische kwetsbaarheid zo veel mogelijk in een normale leefsituatie komen of blijven. Dit geldt zowel voor mensen die wonen met begeleiding zodat zij niet in de Maatschappelijke Opvang belanden, als voor mensen die sneller kunnen uitstromen uit de Maatschappelijke Opvang omdat er wonen met begeleiding is georganiseerd.

Inwoners ontvangen een warme, soepele ontvangst in de wijk.

Actie 38
De samenleving informeren en bewustwording creëren over psychisch kwetsbare mensen in de wijk.

Actie 39
Er wordt rekening gehouden met de draagkracht van een buurt of wijk en de impact van een mogelijk te vestigen voorziening of de toename van mensen met een psychische kwetsbaarheid.

Een signaleringsplan is een hulpmiddel om dreigende terugval of een crisis te herkennen en te voorkomen.

Actie 40
Samen met de aanbieder en het sociale netwerk van de betrokkene, ontwikkelt de betrokkene een signaleringsplan/ crisiskaart, waardoor dreigende terugval of crises herkend en voorkomen kunnen worden.

Prestatieafspraken woningbouwcorporaties (tijdelijke en permanente woningen)

De doelgroepen van de MO en BW hebben een nadrukkelijke plek gekregen in de nieuwe prestatieafspraken:

BrabantWonen	Oss, Bernheze
Mooiland	Oss, Bernheze, Boxmeer, Landerd, Cuijk, Grave, Mill en St. Hubert, St. Anthonis
Wonen Vierlingsbeek	Boxmeer
Area	Uden
PeelrandWonen	Boekel
JOOST	Bernheze

Vanuit de gemeente Oss zijn, ten behoeve van de prestatieafspraken, de potentiële locaties in beeld gebracht voor tijdelijke woningen (voor de duur van 15 jaar) en permanente woningen. Een deel van deze woningen zal sociale huurwoningen zijn, waarvan weer een deel beschikbaar gesteld kan worden voor de doelgroepen van de MO en BW. Hoewel dit een oplossing is voor de lange termijn, de eerste daadwerkelijke bouw start op zijn vroegst in 2022, biedt dit perspectief voor de doelgroep zelf en de

ontlasting van de wijken waar nu een concentratie van sociale huurwoningen is.

Ombouw bestaande panden

Er is samen met de afdelingen Vastgoed en Grondzaken (regionaal) gekeken of er bestaande panden zijn die mogelijk omgebouwd kunnen worden naar wooneenheden.
Parallel aan deze zoektocht heeft vanuit het Rijk (Ministerie van Binnenlandse Zaken) een scan plaatsgevonden van rijksgebouwen in de regio die voor dit doel in aanmerking komen.

Hieruit lijken geen panden geschikt gevonden voor de ombouw naar wooneenheden. Toch is het belangrijk om samen met Vastgoed en Grondzaken binnen de gemeente het gesprek over mogelijke tijdelijke ombouw van panden naar wooneenheden open te houden.

Actie 41
Samen met de afdelingen Vastgoed en Grondzaken alert zijn op de mogelijkheid om bestaande panden om te bouwen tot wooneenheden.

PROJECTSTRUCTUUR.

Bij de inrichting van de projectstructuur sluiten we aan bij de al geldende regionale structuur, besluitvorming vindt plaats via het RAO BW+ naar het POHO Zorg.

Vanwege de planning, kan het voorkomen dat er losstaande overleggen georganiseerd worden die gebruikt worden om input uit de regio op te halen. Echter, besluitvorming vindt plaats via de al geldende regionale structuur.

PLANNING.

In bijlage 3 kan een gedetailleerde planning gevonden worden. Deze is, net zoals dit uitvoeringsplan, dynamisch en kan aangevuld worden naarmate er een duidelijke richting gegeven is over de inzet van middelen.

MIDDELEN.

In onderstaande tabel kunnen de gereserveerde en gerealiseerde kosten gevonden worden, datum 5 juli 2021.

Activiteit	**2020 (vanaf juni)**	**2021**
Uitgaven		
Ambtelijke coördinatie	25.000	180.000
6 extra opvangplaatsen (tijdelijk, maximaal 18 maanden)	100.000	103.070
Secretaris Urgentie+tafel		22.000
Subtotaal	125.000	305.070
Restant voor preventieve maatregelen		364.930
Inkomsten		
Budget 2020	125.000	
Overheveling 2020		229.000
Budget 2021		354.000
Corona aanpak dak- en thuislozen		87.000
Totaal	125.000	670.000

BIJLAGE 1 ACTIE OVERZICHT.

In onderstaand actieoverzicht staan de acties beschreven, wordt aangegeven of deze acties een lokale of regionale verantwoordelijkheid zijn, welk tijdspad bij de verschillende acties hoort en wie de actiehouder is. Er is een voorlopige inschatting van de middelen gegeven. Bij een aantal acties zijn geen middelen nodig, naast de coördinatie middelen die al opgenomen zijn in de begroting. De kosten voor maatwerk zijn per gemeente verschillend, en zijn lastig om te kwantificeren. De verwachting is dat door het toepassen van maatwerk op de kostendelersnorm, de bijstandsuitkering of bijzondere bijstand, specialistische en duurdere hulp voorkomen wordt. De acties waarvoor dat geldt, zijn gemarkeerd met een asterix. Als laatste is de status van de acties aangegeven. Voor de lokale acties geldt dat wanneer drie of meer gemeenten hebben aangegeven deze actie al te hebben uitgevoerd, de oranje kleurcodering is toegepast.

	ACTIE	L/R LOKAAL en/of REGIONAAL	TIJDPAD START	ACTIEHOUDER	MIDDELEN	STATUS
1	We sluiten aan bij de al bestaande monitoringsystemen en onderzoeken de mogelijkheid om een clientvolgsysteem in te richten, zodat de aard, omvang en behoeften van inwoners die (dreigend) dak- en thuisloos zijn, inzichtelijk worden gemaakt.	Regionaal		Centrumgemeente Oss *Wmo*	Incidenteel	
2	Het door het Trimbos Instituut laten onderzoeken van de omvang, problematiek en behoeften van inwoners die (dreigend) dakloos zijn.	Regionaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	Incidenteel *Reguliere begroting MO*	

3	Het inrichten van zes tijdelijke noodopvangplaatsen tot 31 december 2021.	Regionaal	Januari 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	Incidenteel 203.070	
4	Samen met woningcorporaties en het Verdihuis afspraken maken over hoe de doorstroomwoningen teruggebracht worden.	Regionaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	-	
5	Het bijscholen en onderling uitwisselen van wijkteams, consulenten, welzijn, onderwijs en professionals uit de eerste lijn in het onderkennen van onderliggende problematiek en het signaleren van risico's op dak- en thuisloosheid en daarop acteren middels bijvoorbeeld het versterken van de eigen kracht.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wmo*	Incidenteel	
6	Het ontwikkelen, implementeren en uitvoeren van een integrale aanpak ter voorkoming van escalatie.	Lokaal	September 2021	Alle gemeenten *Veiligheid en Wmo*	-	
7	Gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid tot maatwerk en passen de kostendelersnorm op maat toe, zodat dakloosheid wordt tegengegaan*.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	Structureel *Participatiewet*	
8	Gemeenten ontwikkelen beleid op en maken gebruik van de mogelijkheid tot maatwerk en compenseren waar nodig tijdelijk bepaalde kosten of kennen een uitstroompremie toe, bij mensen die een armoedeval maken*.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	Structureel *Participatiewet*	

9	Het verschaffen van een briefadres voor dak- en thuislozen, zodat bijstandsuitkering, zorgverzekering, schuldhulpverlening en een arbeidscontract geregeld kunnen worden.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	-	
10	Bij het aanvragen van een briefadres, wordt er vanuit Burgerzaken bekeken of het een enkelvoudige (enkel briefadres) of meervoudige (vragen op meerdere leefgebieden) betreft. Wanneer het om een meervoudige aanvraag gaat, wordt het sociale team ingeschakeld om tot een vraagverheldering te komen en breed te bekijken welke ondersteuning nodig is. Op die manier ontstaat er een integrale aanpak van problemen.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	-	
11	Het proces tot het komen van een bijstandsuitkering stroomlijnen, zodat versneld een uitkering of voorschot verstrekt kan worden.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	-	
12	Maatwerk bij het instellen van de wachttijd van vier weken voor jongeren tussen de 18 en 27 jaar*.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	Structureel *Participatiewet*	
13	Het uitwisselen en onderzoeken van de behoeften aan wooninitiatieven zoals: 1. Parentshouses: tijdelijke woonruimte voor ouders met kinderen die zich in een echtscheiding situatie bevinden.	Regionaal / lokaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss Alle gemeenten *Wmo / Wonen*	Incidenteel en structureel	

	2. Onder de Pannen: initiatief van de Regenbooggroep waarbij mensen die een kamer willen verhuren, worden gekoppeld aan mensen die snel huisvesting nodig hebben. 3. Corporatiehotel/In between places: tijdelijke huurwoning voor maximaal 2 jaar voor mensen die tussen wal en schip vallen door de onder druk staande woningmarkt. 4. Housing First: vorm van wonen met ambulante, intensieve begeleiding. Toewijzing van een woonplek is de start van een traject waarbij zelfstandig wonen het doel is. 5. Kamers met kansen.					
14	Binnen een gemeente gerichte kamerverhuur (hospitaverhuur) mogelijk maken, en het op maat toepassen van de kostendelersnorm*.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wonen*	Structureel	
15	Het passend kunnen opvangen en begeleiden van verslaafde inwoners.	Regionaal	Januari 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo / wonen*	Structureel	
16	Het actief stimuleren van omscholing naar een kansrijke sector voor mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, met behoud van de uitkering.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	-	

17	Het onderzoeken van mogelijkheden om in samenwerking met andere partijen de kosten van een opleiding te bekostigen voor mensen die zich willen laten omscholen naar een kansrijke sector.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	Incidenteel *Participatiewet*	
18	Een deel van de zorgpremie te bekostigen voor mensen met een laag inkomen.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	Structureel *Participatiewet*	
19	Het inzetten van Barka, voor de ondersteuning aan dakloze arbeidsmigranten.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Wmo*	Structureel *Wmo*	
20	Het opnemen van een urgentiecriterium voor de bijzonder maatschappelijke doelgroep, waardoor mensen die zelfstandig of met begeleiding kunnen wonen na tijdelijk woonachtig te zijn geweest in een instelling, met voorrang gehuisvest kunnen worden.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wmo / wonen*	-	
21	Gemeenten komen tot uniforme afspraken over de beschikbaarheid van wooneenheden.	Regionaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wmo / wonen*	-	
22	Het inzetten op het realiseren van kwalitatief goede uitstroomplannen, waarin de begeleiding en ondersteuning voor langere tijd, in combinatie met wonen, geborgd is.	Regionaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	-	
23	Procesafspraken maken met organisaties met een 24 uurs setting, zodat bij uitstroom een duurzame	Regionaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	-	

	uitstroommogelijkheid gerealiseerd kan worden.					
24	Uitgangspunt vaststellen dat jongeren niet los gelaten worden totdat de big 5 is geregeld: - Support - Wonen - School en werk - Inkomen en schulden - Welzijn en gezondheid	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Jeugd / Actiepgroamma 16-27 jaar*	-	
25	Wanneer noodzakelijk, het toepassen van maatwerk om de woonplek van een inwoner door te betalen die opgenomen wordt in een instelling, voor maximaal zes maanden / 1 jaar*.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Wmo*	Structureel *Wmo*	
26	Het realiseren van outreachende hulpverlening, die ook een oproepfunctie heeft voor de avonduren.	Regionaal		Centrumgemeente Oss *Wmo*	Structureel *Wmo*	
27	Het realiseren van (langdurige) ambulante ondersteuning voor psychisch kwetsbare mensen.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Wmo*	Structureel *Wmo*	
28	Het organiseren van waakvlam contact voor mensen die uitstromen uit een instelling.	Regionaal	Doorlopend	Centrumgemeente Oss *Wmo*	Structureel *Wmo*	
29	Het organiseren van een inloopvoorziening, zodat mensen laagdrempelig contact kunnen zoeken. Ervaringsdeskundigen kunnen hier een belangrijke rol in spelen.[7]	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wmo*	Structureel *Wmo*	

[7] Het organiseren van een inloopvoorziening wordt vanaf 2022 een lokale verantwoordelijkheid.

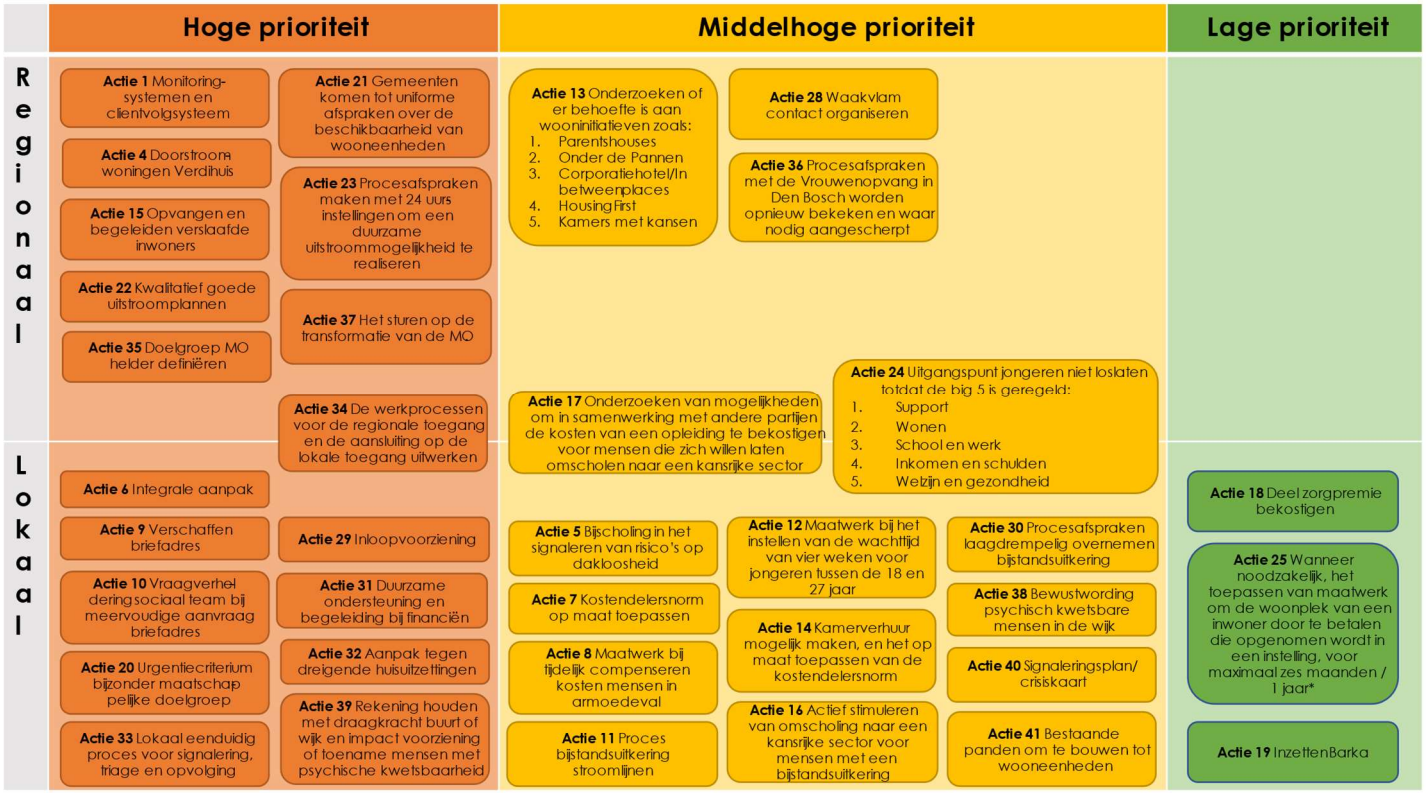
30	Procesafspraken maken over het laagdrempelig overnemen van een bijstandsuitkering.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	-	
31	Het organiseren van duurzame ondersteuning en begeleiding bij de financiën.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Participatie / Werk en inkomen*	Structureel *Wmo en participatiewet*	
32	Alle gemeenten, woningcorporaties en commerciële woningaanbieders hebben een aanpak tegen dreigende huisuitzettingen.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wmo / Wonen*	-	
33	Het opstellen van een lokaal eenduidig proces voor signalering, triage en opvolging.	Lokaal	Juli 2021	Alle gemeenten *Wmo*	-	
34	De werkprocessen voor de regionale toegang en de aansluiting op de lokale toegang uitwerken.	Regionaal / lokaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss / alle gemeenten *Wmo / Regieteam BW/MO*	-	
35	De doelgroep van de Maatschappelijke Opvang helder definiëren.	Regionaal	Juni 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	-	
36	Procesafspraken met de Vrouwenopvang in Den Bosch worden opnieuw bekeken en waar nodig aangescherpt.	Regionaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	-	
37	Het sturen op de transformatie van de Maatschappelijke Opvang, waarbij er toegewerkt wordt naar uitstroom en het opstellen van plannen van aanpak en uitstroomplannen.	Regionaal	Juli 2021	Centrumgemeente Oss *Wmo*	Incidenteel	

38	De samenleving informeren en bewustwording creëren over psychisch kwetsbare mensen in de wijk.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Wmo*	Structureel *Wmo*	
39	Er wordt rekening gehouden met de draagkracht van een buurt of wijk en de impact van een mogelijk te vestigen voorziening of de toename van mensen met een psychische kwetsbaarheid.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Wonen/Wmo*		
40	Samen met de aanbieder en het sociale netwerk van de betrokkene, ontwikkelt betrokkene een signaleringsplan/crisiskaart, waardoor dreigende terugval of crises herkend en voorkomen kunnen worden.	Lokaal	Doorlopend	Centrumgemeente Oss *Wmo*	Structureel *Wmo*	
41	Samen met de afdelingen Vastgoed en Grondzaken alert zijn op de mogelijkheid om bestaande panden om te bouwen tot wooneenheden.	Lokaal	Doorlopend	Alle gemeenten *Wmo / wonen*	-	

BIJLAGE 2. PRIORITERING ACTIES

Ambtelijk is op 13 juli 2021 en 9 september 2021 een prioritering aangebracht. Lokale en regionale acties die (vrijwel) afgerond zijn, zijn niet verder geprioriteerd (zie daarvoor het actieoverzicht).

In onderstaande tabel wordt de gestelde prioriteit van de regionale en lokale acties weergegeven.

BIJLAGE 3. PLANNING

